

Istorinis Strasbūro lietuvių sąjungos kelias

„Strasbūro lietuvių sąjunga“ (SLS) buvo įkurta apie 1946 metus. Pirmuoju sąjungos prezidentu buvo išrinktas prelatas Juozas Krivickas (1914-1995), Strasbūro Gailestingųjų seserų kongregacijos kapelionas. 50-aisiais abatas Krivickas išvyko iš Elzaso į Jungtines Valstijas, vėliau - į Kanadą.

Pirmuoju asociacijos sekretoriumi buvo Balys Paramskas (1907-1974), buvęs Kauno „Varpo“ spaustuvės direktorius ir mėnesinio „Moksleivio varpų“ žurnalo redaktorius. Jis slapstėsi Strasbūre ir nuo 1945 m. dirbo Robertsau popieriaus gamykloje. Sąjungos sekretoriumi Balys Paramskas išbuvo šešerius metus, o nuo 1948 m. atstovavo lietuvių išeivių organizacijas prie Europos Tarybos. 1955 m. jis išvyko iš Prancūzijos į JAV, Vašingtoną, kur keletą metų dirbo kanceliarinių prekių parduotuvėje, vėliau - apie 1959 metus - Kongreso bibliotekoje, Rytų Europos, o ypač Pabaltijo šalių, specialistu. Taipogi nuo 1959 iki 1970 metų jis ėjo Vašingtono lietuvių sąjungos prezidento pareigas.

Jonas Petrošius (1921-2009), atvykęs į Strasbūrą 1948 m., studijavo miesto kunigų seminarijoje. 1951 m. Strasbūro katedros vyskupas Jean-Julien Weber Joną Petrošių įšventino kunigu bei paskyrė Elzaso lietuvių kapelionu. Jis taip pat buvo atsakingas už Than'o miesto Šv. Juozapo našlaičių prieglaudos ganytojišką veiklą. 1955 m. Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Keltin pakvietė kunigą Petrošių į Paryžių, kur jis buvo paskirtas lietuvių katalikų Prancūzijoje ir Belgijoje misijos vadovu. Šias pareigas vykdė iki savo išėjimo į pensiją 2002 m. Kunigas J. Petrošius tapo Prancūzijos lietuvių bendruomenės pirmininku. Jis aktyviai plėtojo bendruomenės veiklą, nuo 1966 m. du dešimtmečius redagavo biuletenį „Prancūzijos lietuvių žinios“.

1949 m. į Strasbūrą, kartu su savo tėvais, kurie emigravo į Vokietiją 45-aisiais, atvyko Ugnė Karvelis, Lietuvos valstybės ir visuomenės veikėja, literatūros kritikė, vertėja (1935-2002). Čia ji keletą metų praleido pensionate, vėliau, prieš pradėdama savo leidybinę karjerą Paryžiuje, 1951-56 m. studijavo Paryžiaus Sorbonos universitete bei Aukštųjų politinių mokslų institute, o 2000 m. buvo paskirta Lietuvos Respublikos Ambasadore prie UNESCO. Jos motinos, Veronikos Bakšytės, palaikai ilsisi Strasbūro kapinėse, o tėvas, Petras Karvelis (Antrojo ir Trečiojo Seimo narys, o taip pat ir pirmasis „Žemės banko“ valdytojas) palaidotas Vokietijoje, Baden-Baden mieste.

Tuometinė sąjunga leido lietuviams-išeiviams palaikyti tarpusavio ryšius - ji nuolat organizuodavo tautinius vakarus ir paremdavo nepasiturinčius išėjus. Paskutiniaisiais dešimtmečiais jos veikla buvo sustabdyta.

2006 m., padedant Elzaso-Lietuvos asociacijai, Elzaso regione ir Strasbūro mieste gyvenantys lietuviai aktyviai dalyvavo „Jardin des Deux Rives“ parke vykusiame „Europos dienų“ renginyje. Folklorinio ansamblio iš Vokietijos „Vasario 16-osios“ gimnazijos pasirodymas turėjo didelį pasisekimą. Tais pačiais metais grupė sukūrė elektroninio pašto adresą lt@zaib.as.

2008 m. naujai atkurtos asociacijos komitetas pateikė Strasbūro miesto instancijos teismui savo naująjį statutą, kuris buvo sėkmingai patvirtintas ir sąjunga oficialiai atnaujino savo veiklą.

2013 m. lapkričio 14 d. visuotinio susirinkimo metu buvo atnaujinta Valdybos komiteto sudėtis, bei išrinkta nauja Strasbūro lietuvių sąjungos prezidentė.

Mūsų vizija - tapti aktyvia ir atvira lietuvių bendruomene, buriančia Elzaso lietuvius ir kitos tautybės žmones, besidominčius Lietuva ir jos kultūra.

Mūsų misija - telkti Elzase gyvenančius lietuvius, puoselėti lietuvių kultūrą, kalbą, tradicijas, papročius ir palaikyti bendradarbiaujančius ryšius su kitomis Lietuvos ir užsienio organizacijomis.

(parengė Elzaso-Lietuvos asociacija ir Strasbūro lietuvių sąjungos komitetas)

Strasbūro lietuvių sąjungos komitetas:

Birutė Abeciūnaitė - prezidentė

Aistė Bondauskytė-Cottart - vice prezidentė

Jolita Jaciunskaitė - išdininkė

Liudmila Edel-Matuolis - sekretorė

Jurgita Petkevičienė - narė

Jolita Rimkutė - narė

Lina Ekere - narė

Elektroninio pašto adresas: elzasolietuviai@gmail.com

„Facebook“ svetainė: [„Strasbūro lietuvių sąjunga“](#)